

Про розвиток освіти Малиновського району

Свою роботу наш Форум продовжує у Малиновському районі. Це густонаселений район Одеси, який займає третину всієї площі міста.

Малиновський район розташований у Західній частині міста. Його складовими є такі історичні мікрорайони, як Молдованка, Бугаївка, Курсаки, Ближні Мельниці, Застава I, Застава II, Черьомушки, селища: Преображенське, Троїцьке та Сахарне.

Плануючи роботу нашого Форуму, ми **визначили його основні напрями.**

Це:

- Сучасний освітній простір.
- Якість освіти, кількісні та якісні показники освітньої діяльності. Проблеми та перспективи одеської освіти.
- Інклюзія в освіті.
- Організація освітнього простору в умовах карантину.
- Шкільна медіація. Конфліктологія. Основні проблеми конфліктів та шляхи їх вирішення.

Я коротко зупинюсь на основних моментах цих напрямів.

Сучасний освітній простір

У Малиновському районі **функціонують 29 шкіл**. Перша школа з'явилася у районі у 1904 році і це була школа № 18.

Останніми на сьогодні були збудовані школи № 100 та № 1, які розпочали свою роботу у 1974 та 1984 році.

Для дітей дошкільного віку **функціонують 30 закладів дошкільної освіти** та працюють **2 початкових школи з дошкільною ланкою**.

З 2015 року збережено та розширено мережу закладів освіти комунальної власності у районі:

- **збудований та введений в експлуатацію Одеський ЗДО № 12** (вул. Кустнайська, 3-А);
- **2 заклади дошкільної освіти прийняті до комунальної власності територіальної громади м. Одеси:**
  - один заклад дошкільної освіти, який належав ДП «Одеський морський торгівельний порт»:
    - Одеський ЗДО № 190 (вул. Генерала Петрова, 9-А);

- заклад дошкільної освіти, який раніше належав ПАТ «Машинобудівне виробниче об'єднання «Оріон»:
  - Одеський ЗДО № 41 (вул. Картамишевська, 10);
  - **3 групи у працюючих закладах дошкільної освіти вивільнені від оренди:** в ОДНЗ № 197 – 2 групи, ОДНЗ № 224 – 1 група,
  - **Усього за п'ять років додатково відкрито 3 групи** для дітей дошкільного віку і тим самим скорочено чергу на влаштування дітей до садочків.

Наразі, у закладах дошкільної освіти комунальної власності Малиновського району виховується **понад 7 тис. дітей (7201)**.

Із них 69 – це діти, які мають статус тимчасово переміщених осіб і були прийняті до садочків поза чергою.

Охоплення дітей 3-5 років дошкільною освітою становить 95%.

Діє Автоматизована система реєстрації дітей до закладів дошкільної освіти (asrd.org).

Діти 5-ти років та діти відповідних категорій, які визначені Положенням про порядок електронної реєстрації дітей дошкільного віку, приймаються до закладів дошкільної освіти в першу чергу.

У закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році **навчаються 23 050 учнів**.

За п'ять років **кількість класів у школах району збільшилась на 133:**

- 2015 р. – 666 класів;
- 2020 р. – 799 класів.

Щорічно збільшувався і контингент учнів. Так, у порівнянні з минулими навчальними роками кількість учнів **збільшилась на 744** особи. Це пов'язано із зростанням показника народжуваності, міграційними процесами, у тому числі збільшенням у школах Малиновського району числа дітей з Одеської області, інтенсивністю будівництва житлового сектору, прибуттям до міста учнів з АР Крим та зони АТО (їх у нас в районі - **361** учень).

З метою створення спроможної мережі закладів освіти комунальної власності та виконання вимог нових законів України з питань освіти нами аналізується існуюча мережа закладів загальної середньої освіти комунальної власності Малиновського району та готується перспективний план її оптимізації, зміни типів закладів з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуації району, культурно-освітніх та інших потреб мешканців Малиновського району.

Збережено мережу закладів позашкільної освіти в районі – **функціонує 3 заклади позашкільної освіти**. Проводиться відповідна робота щодо відкриття станції юних техніків за адресою: вул. Богдана Хмельницького, 92.

Діють **понад 400** гуртків на базі закладів позашкільної освіти та безпосередньо у школах району. Всього позашкільною освітою охоплено **6500** дітей, що становить **28,4 %** від загальної кількості учнів та вихованців закладів освіти району.

В районі з 1973 року **функціонує Одеський міжшкільний ресурсний центр**, в якому **2 576** учнів 2-11-х класів 9 закладів загальної середньої освіти району у 96 класах забезпечено викладання навчальних предметів: з інформатики, з трудового навчання, технологій та курсу «Захист України».

П'ять років освітня галузь є пріоритетною у міському бюджеті, що дозволило суттєво оновити матеріально-технічну базу закладів освіти, покращити їх забезпечення сучасним інформаційно-технологічним обладнанням.

За кошти місцевого бюджету та освітньої субвенції за ці роки здійснено:

- **ремонт покрівлі в 30 закладах освіти** (20 ОЗЗСО №№1, 8, 18, 31, 45, 46, 60, 103, 110, 120, 130, гімназіях №№4, 8, ОСШ №№32, 53, 54, 69, ПШ №95, НВК №53, ОБШ №3, та 10 ОЗДО №№3, 6, 26, 49, 78, 93, 125, 197, 224, 237);
- **оновлені фасади в 22 закладах освіти** (14 ЗЗСО №№1, 8, 18, 45, 53, 54, 60, 103, 110, 120, 130, ВШ № 3, гімназії №№4, 5, 8 та ЗДО №№26, 78, 125, 174, 197, 209, 237, 276);
- **ремонт асфальтового покриття в 28 закладах освіти** (18 ЗЗСО №№1, 32, 45, 54, 60, 64, 95, 96, 100, 103, 110, 120, 130, ВШ №3, гімназії №№4, 5, ліцеї №№ 9, 19, з ПВФП та 9 ЗДО №№3, 12, 26, 57, 78, 82, 197, 209, 237);
- **замінені старі дерев'яні вікна і двері на енергозберігаючі віконні та дверні блоки в 61 закладі освіти** (30 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 103, 110, 120, 130, гімназії №№ 4, 5, 8, ліцеї № 19, з ПВФП, НВК № 53, ВШ №3 та 28 ЗДО № 3, 6, 9, 12, 26, 49, 57, 77, 78, 82, 93, 125, 170, 171, 174, 190, 193, 195, 197, 204, 209, 224, 235, 237, 238, 239, 271, 276, МРЦ №3, 3 ПНЗ - БТДМ «Домінанта», КПНЗ «Промінь»);

- **ремонт системи опалення в 8 закладах освіти** (4 ЗЗСО №№ 45, 60, гімназії №4, ВНК № 4 та 3 ЗДО №№ 9, 12, 78, 237);
- **проведено модернізацію теплових вузлів та укладені енергосервісні договори в 11 закладах освіти** (ЗЗСО №№ 20, 25, 32, 46, 54, 60, 95, 96, 100, ВНК №53, гімназія №5);
- **ремонт системи водопостачання в 10 закладах освіти** (6 ЗЗСО №№45, 60, 103, 110, 120, гімназія №4 та 4 ЗДО №№12, 78, 197, 237);
- **ремонт системи каналізування в 10 закладах освіти** (6 ЗЗСО №№45, 60, 103, 110, 120, гімназія №4 та 4 ЗДО: №№12, 78, 197, 237);
- **ремонт санвузлів в 31 закладах освіти** (15 ЗЗСО №№1, 8, 25, 31, 45, 60, 95, 96, 100, 103, 110, 120, 130, гімназії №№4,5 та 16 ЗДО №№6, 9, 12, 26, 57, 78, 82, 93, 125, 171, 174, 190, 197, 204, 209, 237);
- **відремонтовані приміщення харчоблоку в 13 закладах** (8 ЗЗСО №№8, 25, 31, 45, 54, 60, 103, гімназія №4 та 5 ЗДО №№12, 26, 78, 237, 271);
- **оновлено технологічне обладнання харчоблоків в 24 закладах освіти** (14 ЗЗСО №№ 1, 8, 25, 31, 45, 46, 54, 99, 100, 130, гімназії № 4, 8, ВНК №53, ліцеї № 19 та 10 ЗДО № 3, 12, 26, 49, 77, 78, 125, 197, 237, 238);
- **проведено ремонти приміщення їдальні в 9 закладах освіти** (9 ЗЗСО №№ 1, 8, 45, 60, 69, 100, гімназії № 4, 5, 8);
- **здійснено ремонт мережі освітлення в 41 закладі освіти** (26 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 110, 120, гімназії №№ 4, 5, 8, ліцеї №19, з ПВФП та 15 ЗДО № 6, 9, 12, 26, 57, 78, 170, 171, 174, 190, 193, 197, 204, 224, 237);
- **проведено демонтаж та встановлено LED освітлення в 97 класах та 48 групах 41 закладу освіти** (26 ЗЗСО №№1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 110, 120, гімназії №№ 4, 5, 8, ліцеї №19, з ПВФП та 15 ЗДО №№ 6, 9, 12, 26, 57, 78, 170, 171, 174, 190, 193, 197, 204, 224, 237);
- **модернізовано 6 спортивних стадіонів** (ЗЗСО №№1, 4, 32, 100, гімназія №4, ліцей №19). Потребують модернізації ще 3 стадіони (Одеські гімназія №8, ВНК №53, ЗОШ №25);

- **капітально відремонтовані спортивні зали в 4 закладах освіти (4 ЗЗСО №№8, 110, 120, гімназія №4). Потребує проведення капітального ремонту 8 спортивних зали (8 ЗЗСО №№8, 20, 54, 69, 96, 130, гімназія №5, НВК №53);**
- **оновлено розвивальне середовище на ігрових майданчиках в 12 закладах дошкільної освіти (ЗДО №№57, 78, 82, 125, 170, 171, 174, 195, 197, 209, 237, 238);**
- **відремонтовані актові зали у 8 закладах освіти (3 ЗЗСО №№4, 45, гімназія №4 та 5 ЗДО №№9, 57, 171, 174, 190);**
- **оснащено сучасним обладнанням 45 комп'ютерних класів 28 закладів освіти (28 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 100, 103, 110, 120, 130, ліцеї № 19, з ПВФП, НВК № 53, гімназії №№ 4, 5, 8);**
- **придбано 145 мультимедійних комплексів для 28 закладів освіти (28 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 103, 110, 120, 130, ліцей №19, НВК №53, гімназії № 4, 5, 8);**
- **обладнано у відповідності до вимог НУШ 249 кабінетів початкових класів (одномісні парти, сучасні меблі, обладнано навчально пізнавальні, тематичні та ігрові осередки, локації для художньо-творчої діяльності та відпочинку (килимки, м'які меблі), обладнано робочі місця вчителя);**
- **придбано для надання корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами 545 одиниць спеціального обладнання;**
- **забезпечено технікою, обладнанням, меблями, інвентарем, іншими предметами довгострокового користування 928 кабінетів та групових приміщень в 57 закладах освіти (29 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 103, 110, 120, 130, ліцеї № 19, з ПВФП, НВК № 53, гімназії №№ 4, 5, 8 та 28 ЗДО №№ 3, 6, 9, 12, 26, 49, 57, 77, 78, 82, 93, 125, 170, 171, 174, 190, 193, 195, 197, 204, 209, 224, 235, 237, 238, 239, 271, 276);**
- **придбано 131 одиниця ноутбуків та планшетів для вчителів 29 закладів освіти (29 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54,**

60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 103, 110, 120, 130, ліцеї №19, з ПВФП, НВК №53, гімназії №№ 4, 5, 8);

- забезпечено ігровими наборами LEGO 5 519 учнів та вчителів перших класів НУШ;
- придбано для закладів освіти понад 1 963 одиниць моделей, муляжів, таблиць, друкованих засобів навчання тощо;

Мають в постійному користуванні відведена земельну ділянку 7 закладів освіти (7 ЗЗСО №№ 4, 8, 96, 100, 103, гімназія №4, ліцей №19). Крім того, для 7 закладів освіти проводиться наразі процедура закріплення землі (6 ЗЗСО № 1, 18, 25, 60, 120, ліцей з ПВФП та 1 ЗДО №41).

Усі заклади освіти підключені до мережі Інтернет різної якості з'єднання.

В 57 закладах освіти встановлена система «Тривожна кнопка», що сприяє цілодобовій охороні приміщень закладів освіти (29 ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 18, 20, 25, 31, 32, 45, 46, 53, 54, 60, 64, 69, 95, 96, 99, 100, 103, 110, 120, 130, ліцеї №19, з ПВФП, НВК № 53, гімназії №№ 4, 5, 8 та 28 ЗДО №№ 3, 6, 9, 12, 26, 49, 57, 77, 78, 82, 93, 125, 170, 171, 174, 190, 193, 195, 197, 204, 209, 224, 235, 237, 238, 239, 271, 276).

17 закладів освіти облаштовано системою відеоспостереження (17 ЗЗСО №№1, 4, 45, 53, 54, 60, 64, 69, 99, 100, 103, 130, НВК №53, ліцей з ПВФП, гімназії №№4, 5, 8; 2 ЗДО №№ 93, 193, 1 ПНЗ - БТДМ «Домінанта»);

Велика увага приділяється реалізації протипожежних заходів:

- повністю встановлена система автоматичної пожежної сигналізації в 32 закладах освіти (19 ЗЗСО №№8, 18, 20, 25, 32, 45, 46, 53, 54, 95, 96, 99, 100, гімназії №№4, 5, 8, ліцеї №19, з ПВФП, ВШ №3, 2 ПНЗ: КПНЗ «Промінь», МРЦ №3 та 11 ЗДО №№3, 6, 12, 78, 93, 125, 195, 224, 235, 237, 238,);
- тривають роботи по встановленню системи автоматичної пожежної сигналізації в 2020 році в 11 закладах освіти (6 ЗЗСО, 4 ЗДО, 1 ПНЗ). З них:
  - ✓ частково встановлена система автоматичної пожежної сигналізації в 22 закладах освіти (8 ЗЗСО №№1, 8, 31, 64, 69, 103, 120, 130 та 12 ЗДО №№9, 26, 49, 57, 77, 82, 170, 171, 174, 190, 204, 209, 2 ПНЗ: БТДМ «Домінанта», СЮТ «Аматор»);
  - ✓ необхідно встановити систему автоматичної пожежної сигналізації в 6 закладах освіти (ДНЗ №№41, 193, 197, 217, 239,

271). Для цих закладів виконанні проекти на улаштування автоматичної пожежної сигналізації.

Закрито на капітальний ремонт 2 заклади освіти (ЗДО №№ 41, 217). Система автоматичної пожежної сигналізації буде встановлено під час проведення капітального ремонту закладів на замовлення управління капітального будівництва Одеської міської ради.

- встановлено 33 вогнетривких дверей у 31 закладах освіти (11 ЗЗСО №№ 18, 20, 25, 32, 60, 96, 100, 120, 130, НВК №53, гімназія №8 та 18 ЗДО №№ 6, 9, 26, 49, 57, 77, 78, 125, 171, 174, 190, 193, 195, 204, 209, 217, 238, 239; 2 ПНЗ - КПНЗ «Промінь, БДТМ «Домінанта»);
- зроблено ремонт евакуаційних виходів в 31 закладах освіти (19 ЗЗСО № 4, 18, 20, 31, 32, 45, 46, 54, 60, 64, 69, 95, 100, 110, 120, 130, гімназії № 5, 8 ліцей з ПВФП; 1 ПНЗ - КПНЗ «Промінь» та 11 ЗДО № 3, 26, 49, 57, 82, 125, 170, 171, 174, 190, 276);
- демонтовано решітки з вікон в 28 закладах освіти (14 ЗЗСО №№ 8, 18, 20, 25, 31, 32, 46, 53, 60, 64, 69, гімназії №№ 4, 5, 8 та 14 ЗДО №№ 3, 6, 9, 57, 82, 93, 125, 170, 171, 174, 190, 193, 204, 224);
- зроблено решітки на вікнах такими, що розкриваються в 29 закладах освіти (ЗЗСО №№ 1, 4, 8, 20, 45, 53, 54, 64, 95, 96, 100, 120, 130, гімназії №№4, 5, 8; 13 ЗДО №№ 6, 9, 12, 57, 77, 78, 93, 125, 174, 237, 238, 239, 276);
- проведено обробку дерев'яних конструкцій в 15 закладах освіти (8 ЗЗСО № 8, 18, 31, 45, 60, 103, вечірня №3, гімназія №№4; 7 ЗДО №№3, 6, 9, 26, 78, 237, 276);
- проводиться перезарядження вогнегасників в 64 закладах освіти Малиновського району;
- придбано первинних засобів пожежогасіння для 49 закладів, в тому числі протигази для 21 закладів освіти (11 ЗЗСО №№ 20, 32, 45, 46, 53, 64, 95, 96, 110, 130, гімназія № 5 та 10 ЗДО №№ 6, 9, 26, 78, 190, 197, 204, 237, 239, 276);
- проведені роботи по влаштуванню внутрішнього протипожежного водогону в 6 закладах (3 ЗЗСО №№ 20, 120, гімназія №4 та 3 ЗДО №№ 12, 78, 237).

Щорічно до свята Першого дзвоника першокласники з багатодітних родин та пільгових категорій отримують подарунки від Одеського міського голови - ранці з ортопедичною спинкою.

До Новорічних та Різдвяних свят усі вихованці дитячих садків і учні 1-6-х класів шкіл комунальної власності міста отримують солодкі подарунки.

Впродовж цих років ми забезпечили абсолютну прозорість фінансів освітньої сфери.

Ми створили інтерактивну карту проведених ремонтних робіт, які відбувалися у закладах освіти протягом останніх років (на даний час наповнюємо його контентом). На офіційному вебсайті кожного закладу освіти створений розділ «Розвиток матеріально-технічної бази». Для нас було важливим, щоб громада Одеси знала, скільки коштує місту утримання садків та шкіл.

Якість освіти, кількісні та якісні показники освітньої діяльності. Проблеми та перспективи одеської освіти.

Що стосується якості освіти.

Результат надання якісної освіти прослідковується за результатами складання випускниками ДПА у формі ЗНО, участі учнів шкіл в олімпіадах, МАНах, конкурсах.

У 2020 році з основної сесії ЗНО 1 учень Одеської ЗОШ № 45 та 1 учень гімназії №8 набрав максимальну кількість балів - 200 балів.

Якщо ми проаналізуємо за 2017-2020 роки досягнення учнів Малиновського району, то маємо:

Математика (достатньо-високий рівень)

2017	2018	2019	2020
42%	44%	44%	40%

Українська мова та література (достатньо-високий рівень)

2017	2018	2019	2020
48%	50%	42%	62%

Історія України (достатньо-високий рівень)

2017	2018	2019	2020
41%	40%	59%	53%

Англійська мова (достатньо-високий рівень)

2017	2018	2019	2020
44%	43%	55%	52%

Серед шкіл району найкращі результати у випускників Одеської гімназії №№ 4, 5, 8, ОСШ № 69.

Найнижчі результати цього року отримали випускники шкіл №№ 20, 25, 103, 110, 120.

Щорічно з 2017 року переможці всеукраїнських учнівських предметних олімпіад, II і III етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН, міжнародних олімпіад та інтелектуальних турнірів отримували матеріальне заохочення з місцевого бюджету. Серед учнів Малиновського району це були учні гімназій №№ 5,8, ОСШ №№ 32, 54, 69, ЗОШ №№ 1,130.

Учням фінансується їх участь в інтелектуальних, творчих та спортивних олімпіадах, турнірах, конкурсах, фестивалях, які проводяться за межами м. Одеси. Загальна сума отриманих заохочень становить **146 720** грн.

Стипендію Одеського міського голови щорічно отримували **5** учнів гімназій №№ 4, 5, 8, ОСШ №№ 32, 69.

У зв'язку з оголошенням карантину з 12 березня 2020 року ми організували освітній процес за допомогою дистанційних технологій навчання та різноманітних онлайн-платформ.

На базі вебсервісу Youtube наші педагоги розмістили:

- 2 526 відеоуроків для учнів закладів загальної середньої освіти (із них 385 уроків – це уроки педагогів Малиновських шкіл);
- 1 533 відеозаняття, для вихованців закладів дошкільної освіти (із них 396 занять – це заняття вихователів дитячих садків Малиновського району);

- 111 відеозанять для дітей з особливими освітніми потребами, підготовлених працівниками комунальних установ «Одеський інклюзивно-ресурсний центр №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8;
- 250 майстер-класів для учнів закладів загальної середньої освіти, підготовлені працівниками закладів позашкільної освіти (із них 56 - це педагогів Малиновського району).

На каналі ТВ «МЕДІА-ІНФОРМ» наші педагоги стали учасниками проекту «Одеса проводить урок» та записали для учнів шкіл 97 відеоуроків, із них 18 - це уроки педагогів Малиновського району.

19 закладів загальної середньої та дошкільної освіти комунальної власності територіальної громади Малиновського району брали участь у 9 освітніх проектах та експериментах міжнародного, всеукраїнського, регіонального рівнів. А саме:

- в рамках реалізації проекту «Школи: партнери майбутнього» (PASCH) гімназія № 4 є популяризатором німецької мови, розвиває інтерес молоді до вивчення історії та культури Німеччини. Проект дає додаткові можливості для підвищення кваліфікації, як вчителів, так і гімназистів;
- у ЗОШ № 31 четвертий рік, в рамках реалізації проекту «Можливості та перспективи вивчення болгарської мови болгарською етнічною меншиною», учні 5-11-х класів вивчають болгарську мову факультативно. У школі продовжують працювати вчителі Республіки Болгарія, які викладають болгарську мову та хореографію;
- в рамках договору про співпрацю між НВК № 4 та освітньо-культурним центром «Інститут Конфуція» при ПУНПУ ім. К.Д.Ушинського 443 учнів продовжують вивчати китайську мову факультативно;
- ЗОШ № 18, гімназії №№ 4,5 приймають участь у Міжнародному проекті «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» організований Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів США, за партнерства Академії української преси, організації StopFake, МОН України та Посольства США в Україні. Під час викладання предметів «Українська мова та література», «Історія України» та «Всесвітня історія» у 8-9-х класах впроваджуються навички критичного мислення та медіа грамотності;
- участь у реалізації дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня «Технологія навчання учнів початкової школи «Розумники» беруть участь 2 заклади (НВК № 4, СШ № 54). Навчання за програмою цього проекту дозволяє досягати більш позитивних результатів у формуванні важливих компетентностей в системі нової української школи;

- НВК №№ 4, 53, школи №№ 60, 100, 120, СШ №№ 53,99 успішно реалізують освітню програму «Інтелект України». Зміст програми «Інтелект України» у повному обсязі забезпечує використання міжпредметних зв'язків для адаптації кожної дитини в оточуючому середовищі, підготовки їх для життя у сучасному суспільстві;
- в НВК № 4,ЗОШ №№ 18, 20 в умовах нової української школи, учні навчаються за освітньою програмою «Світ чекає крилатих». Основним напрямком цієї програми є розвиток творчих здібностей та нахилів кожної дитини на уроках та в позаурочний час з урахуванням вимог нової української школи;
- у 5 закладах дошкільної освіти району (ЗДО №№ 57, 125, 174, 195, 237) продовжується реалізація програми Лего - конструювання, яка вчить дітей працювати в команді, дозволяє розвивати комунікативні навички, мислення, розвиває пам'ять і мову дитини, що надає можливість успішно підготувати її для подальшого навчання в школі.
- в ЗДО № 174 продовжується робота з економічного виховання Афлатон. Діти вже з раннього дитинства вчать навичкам економії, вивчають банківську термінологію.

Інклюзія в освіті

Упродовж цих років ми забезпечували рівний доступ до освіти усім дітям.

Наші учні мають змогу отримати освіту за будь-якою формою:

- інституційною, а саме: денною, вечірньою, заочною, дистанційною, мережевою;
- індивідуальною: екстернат, сімейною (домашньою), педагогічний патронаж.

У 2014 році Одеська ЗОШ № 60 першою в місті розпочала реалізацію державної програми впровадження інклюзивної освіти.

Особи з особливими освітніми потребами мають доступ до якісної шкільної освіти та до послуг інклюзивно-ресурсних центрів.

У 2020/ 2021 навчальному році ми маємо:

- **17** закладів загальної середньої освіти, в яких функціонує **57** класів з інклюзивною формою навчання, де навчаються **84** дитини;
- **4** заклади дошкільної освіти, в яких функціонує **4** інклюзивні групи та виховуються **9** дітей.

Тобто, у порівнянні з 2015 роком кількість груп та класів з інклюзивним навчанням суттєво збільшилась, а саме на **4** групи та **56** класів.

Таким чином, практично кожна друга школа та кожен п'ятий садочок у районі має класи (групи) з інклюзивною формою навчання.

До штатних розписів закладів освіти введено **61** ставка асистентів вчителів та вихователів; **3** вчителя-дефектолога, **4** вчителя-логопеда, **9** вчителів-реабілітологів, **21** практичний психолог працюють за договором для забезпечення психолого-педагогічних корекційно-розвиткових занять в інклюзивних класах.

Функціонує **33** спеціальних та санаторних груп для дітей дошкільного віку.

Створено **5** ресурсних кімнат, **21** кімната психологічного розвантаження в закладах освіти з метою розбудови інклюзивного освітнього середовища, що дає додаткові можливості розвитку для всіх учнів та вихованців. І ця робота буде продовжена й надалі.

16 дітей з особливими освітніми потребами відвідують гуртки в закладах позашкільної освіти.

В районі функціонують **2** інклюзивно-ресурсних центри, які проводять: комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини; робочі зустрічі з командами психолого-педагогічного супроводу дитини у закладах загальної середньої дошкільної освіти; просвітницьку роботу у закладах дошкільної освіти, загальної середньої освіти та позашкільної освіти; надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги для дітей з особливими освітніми потребами та консультації батькам та педагогам за їх запитом.

Організація освітнього простору в умовах карантину

Впродовж серпня в закладах освіти були завершені ремонтні та профілактичні роботи, проведені перевірки готовності їх до роботи у нового навчального році комісіями, до складу яких увійшли представники Одеського міського управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області, Малиновського РВ ГУ ДСНС України в Одеській області, профспілки «Освітянин Одеси», департаменту освіти та науки, КУ «Центр фінансування та господарської діяльності закладів та установ системи освіти» кожного району, батьківської громадськості. Всі школи, дитячі садки, позашкільні заклади отримали дозвіл на роботу у новому 2020/2021 н.р.

З першого вересня заклади освіти району працюють в умовах карантину. З місцевого бюджету виділено 23,3 млн. грн на придбання дезінфікуючих, миючих, антисептичних засобів, захисних масок, рукавичок, безконтактних термометрів тощо для усіх закладів освіти міста.

Пріоритетом організації освітнього процесу в закладах освіти є:

- дотримання принципів соціального дистанціювання, правил гігієни;
- використання засобів індивідуального захисту;
- уникнення масових скупчень осіб.

Ми рекомендували керівникам закладів освіти запровадити гнучку структуру навчального року, передбачивши можливість внесення змін до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів, з урахуванням епідеміологічної ситуації.

Наразі **59** учнів шкіл району перебувають на індивідуальному навчанні, сімейну форму здобуття освіти обрали **22** учні, дистанційно навчаються 35 учнів.

На базі закладів загальної середньої освіти ЗОШ № 1, гімназії № 5 функціонують класи з дистанційною формою освіти.

Керівниками закладів освіти обладнані спеціальні приміщення (в дитячих садках це ізолятори) для тимчасового перебування учасників освітнього процесу у разі виявлення в них симптомів гострого респіраторного захворювання та/або підвищеної температури.

Медичні пункти закладу забезпечені необхідними засобами та обладнанням (безконтактними термометрами, дезінфекційними, у тому числі антисептичними засобами для обробки рук, засобами особистої гігієни та індивідуального захисту).

У разі виявлення хворих з симптомами на коронавірус розроблений алгоритм дій на випадок надзвичайної ситуації, пов'язаною з реєстрацією випадків захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19) серед здобувачів освіти та працівників закладу освіти. При виявленні симптомів коронавірусної хвороби (COVID-19) серед персоналу або здобувачів освіти останні перебувають на самоізоляції. У разі підтвердження коронавірусної хвороби (COVID-19) серед учнів – клас відправляється на самоізоляцію.

Наразі закрито 9 класів у 6 школах, в закладах дошкільної освіти закритих груп немає.

Шкільна медіація. Конфліктологія. Основні проблеми конфліктів та шляхи їх вирішення

У кожному закладі освіти ми намагаємось створити належні умови для реалізації права особистості на освіту: захист прав в освіті; соціально-психологічна підтримка у закладах освіти; протидія булінгу та насильству; консультативна допомога педагогам в конфліктний та постконфліктний період.

Особлива увага в закладах загальної середньої освіти приділяється питанням профілактичної роботи серед неповнолітніх з безпечної поведінки, подолання злочинності та правопорушень, жебрацтва, бродяжництва та здорового способу життя.

Разом з тим, звернення батьків учнів та вихованців свідчать про те, що конфронтація між педагогами, дітьми та батьками існує і причини у неї різні.

З початку 2020 року в закладах загальної середньої освіти **Малиновського** району зареєстровано:

- 1 звернення стосовно конфліктних ситуацій та жорсткого поводження, які склалися у закладах загальної середньої освіти. Адміністраціями закладів освіти вжиті відповідні заходи щодо недопущення у подальшому порушень прав учасників освітнього процесу;

- 1 звернення з домашнього насильства. Адміністраціями закладів освіти були проінформовані Головне управління Національної поліції в Одеській області та служба у справах дітей Одеської міської ради;

- випадків булінгу (цькування) в закладах освіти виявлено не було.

Це може бути і різнорівнева підготовка (він вчитися краще, він – гірше), і різне соціальне становище, гендерний/фізіологічний аспект (хлопчики і дівчатка; я-сильніший, ти – слабше), конфлікт з дорослими, який дитина переносить на дітей, як на більш доступний об'єкт, тощо.

Ігнорування та замовчування конфліктів може серйозно перешкоджати процесу навчання, не кажучи вже про негативний вплив на емоційний стан і розвиток особистості дитини.

Створення ефективного механізму профілактики та фасилітації конфліктів і булінгу у системі освіти дозволило б звести кількість їх проявів до мінімуму, а ті, що неможливо уникнути – спрямувати у правильне русло.

Сподіваємось, що напрацьовані сьогодні вами пропозиції за кожним напрямом роботи Форуму, будуть використані у подальшій роботі закладів освіти Малиновського району та будуть сприяти покращенню освіти наших дітей.